

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 04 02
COM(2012) 154 final

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

**Santykių su skundų dėl Sąjungos teisės taikymo pateikėjais administravimo nuostatų
atnaujinimas**

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

Santykių su skundų dėl Sąjungos teisės taikymo pateikėjais administravimo nuostatų atnaujinimas

IVADAS

Europos Sąjunga grindžiama teisinės valstybės principu. Daugelio Sutartyse ir teisės aktuose nustatytų tikslų įgyvendinimo ES sėkmė priklauso nuo veiksmingo jos teisės taikymo valstybėse narėse. Kaip Sutarčių sergėtoja, Komisija pripažįsta, kad skundų pateikėjai jai labai padeda nustatyti Sąjungos teisės pažeidimus. 2002 m. Komisija išdėstė procedūras, kuriomis reglamentuojami jos santykiai su skundų dėl Sąjungos taikymo pateikėjais¹. Vėliau Komisija tobulino ir plėtojo skundų dėl Sąjungos teisės taikymo valstybėse narėse registravimo bei nagrinėjimo metodus. Atsižvelgdama į šiuos pokyčius, Komisija nusprendė peržiūrėti ir atnaujinti 2002 m. komunikato nuostatas.

2009 m. rugsėjo mėn. įdiegta naujoji IT priemonė CHAP („Complaint handling/Accueil des plaignants“) leidžia Komisijai tiesiau atsižvelgti į piliečių, įmonių ir pilietinės visuomenės interesus. Šioje programoje registruojami visi skundai. Per penkiolika darbo dienų nuo laiško gavimo išsiunčiamas gavimo patvirtinimas, kuris rodo, kad laiškas užregistruotas kaip skundas. Anksčiau laiškai registruoti tik įvertinus jų turinį. Kokių priemonių imtis, kaip ir anksčiau, sprendžiama atsižvelgus į iškeltą klausimo pobūdį, skundo pagrindus, tikėtiną jo poveikį ir komunikate „Rezultatų siekianti Europa – Bendrijos teisės taikymas“ (COM(2007) 502 galutinis) Komisijos nustatytus prioritetus.

Išgaliojus Sutarčiai dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV), būtina atnaujinti tam tikras ankstesnio komunikato nuostatas, kurios iš dalies pakeistos Sutartimi. Taip pat reikia ištaisyti įvairių kalbinių ankstesnio komunikato versijų skirtumus².

Šiame komunikate Komisija išdėsto skundų pateikėjams palankias administracines priemones, kurias ji įsipareigoja taikyti nagrinėdama skundus ir vertindama įtariamus pažeidimus.

Šiame komunikate aptariamos skundų pateikėjams palankios priemonės nekeičia SESV 258 bei 260 straipsniuose ir Euratomo sutarties 106a straipsnyje nustatytos pažeidimo nagrinėjimo procedūros dvišalio pobūdžio. Šiuo atžvilgiu Komisija pažymi, kad pagal nusistovėjusią Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktiką ji turi teisę savo nuožiūra spręsti, ar³ ir kada⁴

¹ COM(2002) 141 galutinis, 2002 3 20.

² Iš dalies pakeistame tekste 4 punkto žodžių junginys „le cas échéant“, kuris į anglų kalbą buvo neteisingai išverstas žodžių junginiu „where necessary“, pakeičiamas žodžių junginiu „in such cases“. 8 punkto žodžių junginys „upon his request“, kuris nebuvo išverstas į anglų ir švedų kalbas, paliekamas.

³ Žr. ypač 1989 m. gruodžio 6 d. Sprendimą *Komisija prieš Graikiją*, C-329/88, Rink. p. 4159; 1990 m. lapkričio 27 d. Sprendimą *Komisija prieš Graikiją*, C-200/88, Rink. p. I-4299; 1999 m. sausio 21 d. Sprendimą *Komisija prieš Belgiją*, C-207/97, Rink. p. I-275; 1999 m. lapkričio 25 d. Sprendimą *Komisija prieš Airiją*, C-212/98, Rink. p. I-8571; 2000 m. liepos 6 d. Sprendimą *Komisija prieš Belgijos Karalystę*, C-236/99, Rink. p. I-05657; 2002 m. gegužės 14 d. Sprendimą *Komisija prieš Vokietijos Federacinę Respubliką*, C-383/00, Rink. p. I-04219.

⁴ Žr. 1994 m. birželio 1 d. Sprendimą *Komisija prieš Vokietiją*, C-317/92, Rink. p. I-2039; 1995 m. gegužės 10 d. Sprendimą *Komisija prieš Vokietiją*, C-422/92, Rink. p. I-1097.

pradėti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą, taip pat ar ir kada⁵ perduoti bylą nagrinėti Teismui. Be to, kadangi Komisija turi nuožiūros teisę, dėl kurios fiziniai asmenys negali pasinaudoti teise reikalauti, kad Komisija užimtų tam tikrą poziciją⁶.

Kaip Teisingumo Teismas pažymėjo viename sprendime⁷, už nacionalinių institucijų padarytą žalą atsako tik institucijos, o nacionaliniai teismai kompetentingi tik nurodyti atlyginti žalą. Šiuo atžvilgiu derėtų pažymėti valstybėse narėse taikomų teisių gynimo priemonių svarbą ir galbūt jas sustiprinti, nes jomis remdamiesi skundų pateikėjai gali tiesiau ir asmeniškiau įgyvendinti savo teises⁸.

Pagaliau, pažeidimo nagrinėjimo procedūros srityje Komisija taiko susipažinimo su dokumentais normas, kurios nustatytos 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos (EB) reglamentu (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais⁹, įgyvendintu 2001 m. gruodžio 5 d. Komisijos sprendimo 2001/937/EB, iš dalies keičiančio Komisijos darbo tvarkos taisyklės¹⁰, priede išdėstytais nuostatomis ir išaiškintu Teismo¹¹.

⁵ Žr. 2009 m. spalio 6 d. Sprendimą *Komisija prieš Ispaniją*, C-562/07, Rink. p. I-9553.

⁶ Žr. 1995 m. rugsėjo 14 d. Pirmosios instancijos sprendimą *Lefebvre ir kiti prieš Europos Bendrijų Komisiją*, T-571/93, Rink. II-2379.

⁷ Žr. 1986 m. vasario 26 d. Sprendimą *Krohn & Co. Import – Export GmbH & Co. KG prieš Komisiją*, 175/84, Rink. p. 753.

⁸ Žr. taip pat kitus šios srities pasiūlymus, pateiktus komunikate „ES aplinkos priemonių teikiamos naudos užtikrinimas. Pasitikėjimo didinimas geriau informuojant ir sparčiau reaguojant“, COM(2012) 95 final, 2012 3 7.

⁹ OL L 145, 2001 5 31, p. 43.

¹⁰ OL L 345, 2001 12 29, p. 94.

¹¹ Žr. šiuo klausimu 1997 m. kovo 5 d. Sprendimą *WWF UK prieš Komisiją*, T-105/95, Rink. p. II-313; 2001 m. gruodžio 11 d. Sprendimą *Petrie ir kt. prieš Komisiją*, T-191/99, Rink. p. II-3677; 2010 m. rugsėjo 21 d. Sprendimą *Švedija ir kt. prieš API ir Komisiją*, C-514/07 P, C-528/07 P ir C-532/07 P.

1. Terminų apibrėžtys ir taikymo sritis

„Skundas“ reiškia rašytinį pareiškimą Komisijai, kuriame nurodomos valstybės narės priemonės, priemonių nebuvimas arba praktika, prieštaraujantys Sąjungos teisei.

„Skundo pateikėjas“ reiškia asmenį ar įstaigą, pateikusius skundą Komisijai.

„Pažeidimo nagrinėjimo procedūra“ reiškia ikiteisminį pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 258 straipsnį arba pagal Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutarties (Euratomo sutarties) 106a straipsnį Komisijos pradėtos išipareigojimų nevykdymo procedūros etapą.

Minėta procedūra taikoma skundų pateikėjų ir Komisijos santykiams, susijusiems su priemonėmis ar praktika, kurios galėtų patekti į SESV 258 straipsnio taikymo sritį. Ji netaikoma skundams dėl kitų Sutarties nuostatų, visų pirma skundams dėl valstybės pagalbos, kuri reglamentuojama SESV 107 bei 108 straipsniais ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 659/1999¹².

2. Bendrieji principai

Bet kas gali nemokamai pateikti Komisijai skundą dėl priemonės (įstatymo, kito teisės akto ar administracinio sprendimo), priemonės nebuvimo ar praktikos, kurie, jo nuomone, yra nesuderinami su Sąjungos teise.

Skundų pateikėjams nereikia pareikšti oficialaus suinteresuotumo pradėti procedūrą. Taip pat jiems nereikia įrodyti, kad jie iš esmės ir tiesiogiai susiję su priemone, priemonės nebuvimu ar praktika, dėl kurių pateikė skundą.

Išskyrus 3 dalyje išvardytus atvejus, Komisija laiškus registruoja kaip skundus remdamasi juos parašiusių nurodyta informacija.

Komisija gali spręsti, ar imtis priemonių gavus skundą.

3. Skundų registravimas

Skundai dėl Sąjungos teisės taikymo valstybėje narėje registruojami centrinėje skundų dėl Sąjungos teisės taikymo valstybėje narėje registravimo programoje (toliau – programa).

Komisija laiško nenagrinėja kaip skundo ir todėl jo neregistruoja programoje, jei:

- laiškas anonimiškas, nėra siuntėjo adreso arba nurodytas ne visas adresas;
- nėra aiškos arba numanomos nuorodos į valstybę narę, kuriai gali būti priskirtos Sąjungos teisei prieštaraujančios priemonės ar praktika;
- skundžiamas privataus asmens ar įstaigos veikimas arba neveikimas, nebent skunde būtų atskleista, kad reaguodamos į tą veikimą arba neveikimą valdžios institucijos ėmėsi tam

¹² OL L 83, 1999 3 27, p. 1.

tikrų veiksmų, arba įtariama, kad jos nesiėmė jokių veiksmų. Bet kuriuo atveju Komisija tikrina, ar laiške atskleistas elgesys prieštarauja konkurencijos normoms (SESV 101 ir 102 straipsniai);

- neišdėstyti skundo pagrindai;
- išdėstyti skundo pagrindai, dėl kurių Komisija laikosi aiškos, viešos ir nuoseklios pozicijos, apie kurią pranešama skundo pateikėjui;
- išdėstyti skundo pagrindai, kurie akivaizdžiai nepatenka į Sąjungos teisės taikymo sritį.

4. Gavimo patvirtinimas

Komisija išsiunčia skundo patvirtinimą per penkiolika darbo dienų nuo jo gavimo. Patvirtinime nurodomas registracijos numeris, kurį privaloma cituoti laiškuose.

Jei dėl to paties dalyko pateikiami keli skundai, užuot siuntus atskirus patvirtinimus apie tai gali būti skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba Sąjungos serveryje *Europa*.

Jei Komisija nusprendžia laiško neregistruoti programoje, apie tai ji praneša laišką parašiusiajam paprastame rašte, kuriame išdėsto vieną ar daugiau 3 dalies antroje pastraipoje išvardytų priežasčių.

Tokiu atveju Komisija informuoja skundo pateikėją apie alternatyvias teisių gynimo priemones, kaip antai galimybę kreiptis į nacionalinius teismus, Europos ombudsmeną arba pasinaudoti kita nacionaline ar tarptautine skundų procedūra.

5. Skundo teikimo būdai

Kad būtų užregistruoti programoje, skundai turi būti išdėstyti raštu ir atsiųsti įprastu paštu, faksu arba elektroniniu paštu.

Jie turi būti parašyti viena iš oficialiųjų Sąjungos kalbų.

Kad skundus būtų galima išnagrinėti sparčiau, rekomenduojama naudoti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*¹³ paskelbtą skundo formos pavyzdį, kurį paprašius galima gauti iš Komisijos arba rasti Komisijos interneto svetainėje ir Europos Sąjungos serveryje EUROPA adresu

http://ec.europa.eu/eu_law/your_rights/your_rights_forms_lt.htm.

Formos priede išdėstyti bendrieji pažeidimo nagrinėjimo procedūrų principai ir pabrėžta, kad Teisingumo Teismo sprendimas, kuriuo konstatuojamas pažeidimas, neturi poveikio skundo pateikėjo teisėms. Priede skundų pateikėjai taip pat raginami naudotis jų valstybėje narėje taikomomis teisių gynimo priemonėmis.

¹³ OL C 119, 1999 4 30, p. 5.

Rašytinius skundus dėl Sąjungos teisės taikymo valstybėje narėje galima siųsti Komisijos generaliniam sekretoriatui įprastu paštu „1049 Brussels, Belgium“, elektroniniu paštu SG-PLAINTES@ec.europa.eu arba įteikti Komisijos atstovybėse valstybėse narėse.

6. Skundo pateikėjo ir asmens duomenų apsauga

Skundų pateikėjų tapatybė ir jų pateikta informacija atitinkamai valstybei narei atskleidžiama tik jiems prieš tai sutikus ir laikantis, be kita ko, 2000 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 45/2001 dėl asmenų apsaugos Bendrijos institucijoms ir įstaigoms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo¹⁴.

7. Bendravimas su skundu pateikėjais

Užregistruotas skundas gali būti nagrinėjamas kartu su atitinkama valstybe nare. Komisija skundo pateikėją apie tai informuoja raštu.

Jei remiantis skundu pradedama pažeidimo nagrinėjimo procedūra, Komisija susisieks su skundo pateikėju ir jį raštu informuoja apie kiekvieną procedūros etapą (oficialus išpėjimas, pagrįsta nuomonė, perdavimas nagrinėti Teisingumo Teismui arba bylos nutraukimas).

Jei dėl to paties dalyko pateikiami keli skundai, užuot siuntus atskirus raštus apie tai gali būti skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba Sąjungos serveryje *Europa*.

Bet kuriuo procedūros etapu skundų pateikėjai gali vietoje ir už savo lėšas prašyti paaiškinti ar patikslinti Komisijai skundų pagrindus.

8. Skundų nagrinėjimo terminas

Paprastai Komisija skundą išnagrinėja ir sprendimą dėl oficialaus išpėjimo ar bylos nutraukimo priima ne vėliau kaip per vienus metus nuo skundo užregistravimo datos.

Jei terminas viršijamas, skundo pateikėjo prašymu Komisija apie tai jį informuoja raštu.

9. Skundų nagrinėjimo baigtis

Išnagrinėjusi skundą, Komisija parengia oficialaus išpėjimo raštą, kuriuo prieš atitinkamą valstybę narę pradedama pažeidimo nagrinėjimo procedūra, arba bylą galutinai nutraukia.

Komisija savo nuožiūra sprendžia dėl pažeidimo nagrinėjimo procedūros pradėjimo ar nutraukimo.

Skundų pateikėjai raštu informuojami apie Komisijos priimtą sprendimą dėl skundo ir vėlesnius jos sprendimus tuo klausimu.

Jei dėl to paties dalyko pateikiami keli skundai, užuot siuntus atskirus raštus apie tai gali būti skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba Sąjungos serveryje *Europa*.

10. Bylos nutraukimas

¹⁴ OL L 8, 2001 1 12, p. 1.

Išskyrus išimtines aplinkybes, kuriomis reikia imtis skubių priemonių, jei išnagrinėjusi skundą Komisija nenumato imtis veiksmų, apie tai ji iš anksto praneša skundo pateikėjui rašte, kuriame išdėsto siūlymo nutraukti bylą priežastis ir paragina jį per keturias savaites pateikti pastabų.

Jei dėl to paties dalyko pateikiami keli skundai, užuot siuntus atskirus raštus apie tai gali būti skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba Sąjungos serveryje *Europa*.

Jei skundo pateikėjas neatsako, su juo neįmanoma susisiekti dėl nuo jo priklausančių priežasčių arba jo pastabos neįtikina Komisijos persvarstyti poziciją, byla nutraukiama.

Jei skundo pateikėjo pastabos Komisiją įtikina persvarstyti poziciją, skundas tiriamas toliau.

Skundo pateikėjas informuojamas raštu apie Komisijos sprendimą nutraukti bylą.

11. Sprendimų dėl pažeidimo skelbimas

Komisijos sprendimai dėl pažeidimo bylų paskelbiami per vieną savaitę nuo jų priėmimo Generalinio sekretoriato interneto svetainėje adresu

http://ec.europa.eu/eu_law/infringements/infringements_decisions_lt.htm.

Sprendimai pateikti valstybei narei pagrįstą nuomonę arba perduoti bylą nagrinėti Teisingumo Teismui skelbiami pranešime spaudoje, nebent Komisija nuspręstų kitaip.

12. Galimybė susipažinti su pažeidimo bylų dokumentais

Su pažeidimo bylomis susipažinti galima pagal Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001, įgyvendintą Komisijos sprendimo 2001/937/EB, EAPB, Euratomas¹⁵ priede išdėstytais nuostatomis.

13. Skundas Europos ombudsmenui

Jei, skundo pateikėjo nuomone, Komisija kalta dėl netinkamo administravimo nagrinėjant skundą, nes nesilaikė kurios nors iš minėtų priemonių, pagal SESV 24 ir 228 straipsnius jis gali perduoti klausimą nagrinėti Europos ombudsmenui.

¹⁵ OL L 345, 2001 12 29, p. 94.